

Höga Kusten ÖRNSKÖLDSESVIK

” **Semestertips** för dig som
längtar till Höga Kusten

Fler **gästplatser**
i Höga Kusten

Uluön-
Bottenhavets pärla

Surströmmingen
en delikatess

Naturliga rastplatser
med plats för dig

Trysunda
Sveriges vackraste ö

För dig som längtar till Höga Kusten

När jag för drygt 30 år sedan byggde fritidshus i Höga Kusten hade jag nog aldrig förstått att jag skulle bli så otroligt fäst vid havet och Höga Kusten. Naturintresset hade alltid funnits men då främst i fjällvärlden och den naturmiljön. Under åren som därefter gått har jag blivit ett med allt det fantastiska som finns runt om i Höga Kustenområdet. Jag har lärt mig att upptäcka inte bara de traditionella turistställena utan även de otaliga smultronställena som finns.

När jag sedan fick möjligheten att arbeta med utvecklingen av vår skärgård så har insikten blivit ännu större vilket unikt område vi har runt om oss och vilken ut-

vecklingspotential som finns. Det var därför en självklarhet att för tre år sedan börja arbetet med "En skärgård i Världsklass". Resultatet av det arbetet tror jag många är glada över främst kanske då alla båtentusiaster men även vanliga turister som besökt Ulvön – Hjärtat i Höga Kusten.

Nu har vi startat nästa etapp och det känns oerhört bra att intresset från båtklubbarna och föreningarna är så positivt till våra planer att utveckla skärgården. Utan allas hjälp, samarbete och "ambassadörskap" skulle jobbet att ta mycket längre tid. Det är bara tillsammans vi bygger det som jag i alla fall är övertygad om kommer att bli nästa stora internationella besöksmål.

De senaste åren har besökssiffrorna i vår skärgård i Höga Kusten ökat med mer än 10% varje år. Låt oss hjälpas åt att fortsätta den utvecklingen men framförallt själva tillsammans med våra närmaste njuta av sommaren och semestern i detta fantastiska område. Jag kommer självklart att fortsätta besöka alla smultronställen jag ännu inte sett. Får jag sedan bara minst en gång åka en ljunnen ljus sommarnatt över ett stilla hav med Skuleberget i horisonten då har min sommar varit lyckad. Välkommen till Höga Kusten du också!

*Peter Holmqvist
Chef Tillväxtavdelningen
Örnsköldsviks kommun*

Örnsköldsviks skärgård har fått ett rejält lyft i och med det skärgårdsprojekt som pågick 2009-2011. Nu startar andra etappen med nya förbättringar ute på öarna och efter kusten.

Bryggor, rastplatser, bastustugor, servicehus, toaletter och fler båtplatser är några av de förbättringar som gjordes under skärgårdsprojektet som blev klart ifjol. Både kommunen och näringsidkare satsade och resultatet blev, precis som man hade hoppats, fler båtutrustningar och ett uppsving för besöksnäringen.

En skärgård i världsklass, etapp 2

Med det i ryggen, sökte kommunen ytterligare pengar för att kunna fortsätta och fick ett ja från Länsstyrelsen. 34 miljoner kronor ska nu fördelas på en rad olika besöksmål.

– Det handlar om att utveckla besöksnäringen som redan idag sysselsätter många och är den snabbast växande näringen. Fler besökare ger fler arbetstillfällen helt enkelt, säger Siv Sandberg, kommunens

turistchef. Den här gången kommer Trysunda, Skeppsmalen och Inre hamnen att få rejäla lyft. Och det kommer att göras en hel del marknadsföringsinsatser.

Fler besöksmål

– Intresset för destinationen Höga Kusten har ökat. Det är ett starkt varumärke som tillsammans med Åre och Swedish Lapland kommer att bli de mest framgångsrika turistdestinationerna i Norrland, säger Siv.

– Ändå är Höga Kusten lite av en oslipad diamant, säger Cecilia Lideskog som är projektledare. Vi vill med det här projektet förbättra tillgängligheten ännu mer och ge turisterna fler besöksmål.

Av projektpengarna står kommunen för tio miljoner, medan EU står för 17 miljoner. Resten kommer från Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och Arbetsförmedlingen. Kommunens projekt kompletteras med att även privata aktörer gör satsningar. Under planeringen har kommunen haft kontakt med flera kustföretagare som alla är positiva och vill vara med och utveckla

 En Skärgård
I VÄRLDSKLASS
Största satsningen någonsin

DET HÄR SKA BLAND ANNAT GÖRAS

Trysunda: Renovera servicehuset, fler båtplatser, handikappanpassat boende, bygga ut butiken

Skeppsmalen: Renovera gästbryggan, ny flytbrygga, nytt servicehus, husvagnsplatser, eventuellt återställa djupet i hamnen

Inre hamnen (vid saltmagasinen): Nytt servicehus, utescen, ny kaj, stadscamping

Naturhamnar: Rastplatser och stugor kommer att ordnas på ett flertal platser. Västra Genesön, Lilla Bergön, Sör-Balesviken, Trollön, Grisslan, Malmön, Södra Ulvön, Gullvik och Köpmanholmen är platser som det satsas på.

skärgården.

Håller ihop Höga Kusten

Även Kramfors och Härnösands kommuner har ansökt om EU-pengar för att satsa på skärgården. Det skulle, enligt Siv och Cecilia, få hela Höga Kusten att hålla ihop med samma tänk.

Insatserna som ingår i projektet kommer att påbörjas till hösten och vara klara 2014. Men du som ger dig ut i skärgården nu i sommar märker säkert av de förbättringar som gjordes i förra svängen.

På frågan vad som är det bästa med skärgårdsprojektet svarar Siv:

– Det är alla glada människor som tycker att det blir fint.

*Maria Isaksson
Informationsavdelningen
Örnsköldsviks kommun*

Örnsköldsvik - med havet i centrum

Örnsköldsviks gästhamn (även kallad Inre hamnen) ligger ett stenkast från centrum och är underbart att strosa i under sommaren och är en av Sveriges bästa gästhamnar som mottagit utmärkelsen Guldstjärnan två gånger och är märkt med blå flagg. Här har vi byggt en kajpromenad och antalet gästplatser har utökats till knappt 70. Här byggs just nu hotell med tillhörande pub som beräknas stå klart april 2013.

När du "hamnat" här har du nära till allt - inom gångavstånd finns restauranger och shopping, nöje och sevärdheter. Besök Paradiset Bad Spa Wellness, Örnsköldsviks Museum och Konsthall, ta en minigolfgrunda eller en beachvolleybollmatch. Gör ett besök på Varvsberget där du ser Örnsköldsvik och Världsarvet Höga Kusten från ovan. Här börjar och slutar Höga Kustenleden. Hyr en cykel i gästhamnen för din upptäcktsfärd.

GÄSTHAMNAR OCH BÅT-KLUBBAR MED GÄSTPLATSER

Det finns flera alternativ för dig och din båt. För mer info kontakta turistbyrån, rekvirera vår skärgårds-broschyr eller se tex Gästhamns-guiden.

Husum, 3 gpl+ lediga
Bonässund, 20 st
Örnsköldsvik, 75 gpl
Trysunda, 20 gpl
Köpmanholmen, Kajen 10-12 gpl
Köpmanholmen, 3+ i mån av plats
Näskevik, i mån av plats
Ulvöhamn- kommunkajen, 20 gpl
Ulvöhamn- hotellbryggan, 70 gpl
Ulvöhamn- affärskajen, 4 gpl
Skagshamn, 15 gpl
Skeppsmaln, 5 gpl

Härliga havsbad

Det finns åtta ordningsställda havsbad i Örnsköldsvik. Utöver dessa finns ett 50-tal ordningsställda insjöbad. Dessutom finns ju över 20 mil kust och flera hundra sjöar där det går att bada om du hittar ditt eget smultronställe. Kanske dra iväg till någon ö och lägga sig på solvarma klippor och sola för att sedan ta sig ett svalkande dopp. Några tips är Salusand, Gullvik, Björnviken på Trysunda eller klipporna vid Skagsudde.

Med skärgårdsbåt

Från Köpmanholmen åker du med **M/F Ulvön** som trafikerar Ulvön året om med ökad turtäthet sommartid. I Köpmanholmen har turistkajen totalrenoverats och fått fler gästplatser.

I Örnsköldsvik ligger en för sommaren ny skärgårdsbåt, **M/S Poseidon** som är en pub och restaurangbåt. Den kommer också göra skärgårdsturer.

Du kan även åka med **M/S Kusttrafik** till Ulvön från Ullånger/Docksta. De har under vår och höst rätkryssningar från Örnsköldsvik.

Naturliga rastplatser

Flera naturhamnar har fått och kommer få förhöjd service. På Högholmen och Vågön har det byggts bryggor, raststuga och toalett. Andra exempel är Lilla Bergön, Råskärskön och Skommarskatan. På de sistnämnda finns toalett, grillplats, bänkar och bord. Vill du ligga i orörd naturhamn kan du välja tex. Södra Balesviken, Östra- eller Västra Genesöviken, Bockviken (Trysunda).

Ulvön - Bottenhavets pärla

Ulvön var en gång Höga Kustens största fiskeläge. Redan på 1500-talet kom fiskare från Gävletrakten hit och sommarfiskade. Ulvön var i flera generationer känt för sin surströmmingstillverkning, och idag finns mindre salterier på Ulvön och surströmming finns att avnjutas. Naturen är vacker med underbara strövområden och solvarma klippor. Från hamnen kan man promenera upp till Lotsberget och njuta av utsikten över fiskeläget och Höga Kusten. Besök kapellet från 1622, hyr en cykel och besök Sandvikens fiskeläge från mitten av 1600-talet, stugby och kulturresevat.

På Ulvön finns olika slags boende och matställen med det renoverade och utbyggda skärgårdshotellet, totalrenoverat servicehus för båtbesök, ny kajpromenad och pooler. Till Ulvön åker du med skärgårdsbåtar eller med egen båt, här finns tre gästhamnar med totalt närmare 100 gästbåtplatser.

Nytt för gästande båtar är en ny regi i handelsboden med systembolagsutlämning, internetcafé/servicepunkt, turistinformation mm. Dessutom finns nu latrintömningsö och en fungerande bränslestation.

Surströmming - en smaksak

Surströmmingen är kanske Sveriges mest udda och respekterade kulinariska upplevelser och den har sin andliga hemvist i Höga Kusten med centrum på Ulvön. Surströmmingspremiären är traditionsenligt tredje torsdagen i augusti och hela augusti och september finns en flertal olika paketresor för grupper som vill komma och äta surströmmingen på plats.

(Se www.hogakusten.com) Surströmming serveras dagligen på Ulvön i Surströmmingsbistron, i Norrfällsviken på Fiskafänget och i Skeppsmalen på Fiskevistet.

Klassisk surströmmingsklämma

Hårt eller mjukt tunnbröd

- Smör
- Kokt potatis, gärna mandelpotatis
- Surströmming
- Finhackad lök
- Personliga alternativ; gräddfil, crème fraîche, dill mm

Mer om surströmming hittar du på www.surstromming.se

Evenemangstips

I SKÄRGÅRDEN

9-10 juni Pike Challenge, fisketävling, Örnsköldsviksfjärden

29-30 juni Sommarfesten Inre hamnen, Örnsköldsvik

5,12,19,26 juli Sommarvågen, Inre hamnen, Örnsköldsvik

11-15 juli Ulvöregattan

19-21 juli Ulvö open, tennisturnering

21 juli Trysundadagen

27 juli Ulvöruket, motionslopp på Ulvön

27-29 juli Ulvödagarna

5 augusti Skeppsmalendagen

17 augusti Surströmmingsfest, torget, Örnsköldsvik

Skeppsmalen och Skagsudde

I **Skeppsmalen**, som du når via både land- och sjövägen, ligger Fiskevistet, världens första surströmmingsmuseum. Här finns en unik utställning om den norrländska surströmmingskulturen och i Båthuset möter du utställningar om båtar, fiske, lotsning och människor i trakten. Restaurangen erbjuder i sommar luncher och middagar och naturligtvis serveras alltid surströmming, fikakorgar att ta med ut på klipporna, fotbollskvällar mm. Området bjuder på en dramatisk och vacker natur och är den norra porten till världsarvet Höga Kusten. De blankpolerade klipporna nedanför Skagsuddes fyr är ett populärt ställe för soldyrkare. I Skeppsmalen finns också möjlighet till guidning för grupper. Som turist kan man vandra Lotsstigen, en vandringsled på ca 6 km eller gå två kortare upplysningsstigar med utgångspunkt från fyren, fyr- och landhöjningsstigen. Skeppsmalens kapell är öppet liksom Högbergsgården. Det finns också möjlighet att köpa rökt sik och lax mm i några av sjöbodarna.

Trysunda - Sveriges vackraste ö

Trysunda blev 2006 utsedd till Sveriges vackraste ö av ö-älskaren Anders Källgård, författare till boken "Sveriges öar". Trysunda är ett naturreservat där den varierade berggrunden bjuder på en färgprakt vid en vandring längs stränderna. På Trysunda grundade Gävlefiskarna på 1500-talet ett fiskeläge som är ett av Ångermanlands bäst bevarade med kapell från 1655. Här finns gästhamn med servicehus, vandrarhem, fiskemuseum, sommarbutik mm. Hit går skärgårdsbåt. Björnvikens sandstrand på norra Trysunda är utomordentlig för sol och bad och en bra angöringspunkt om du kommer med egen båt.

VILL DU VETA MER? Beställ gärna **Höga Kustenbroschyren** med tips på sevärdheter och information om boende mm.

I **Ulvön & Höga Kustens skärgård** får du tips om gästhamnar, turlistor o sevärdheter mm. Beställ hos turistbyrån eller från hemsidan. Är du intresserad av paketupplevelser besök www.hogakusten.com